

Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551, 45 50 726, 46 10 591
teleks: 22 569 / www.hnb.hr / mb 3269817

Očitovanje na primjedbe i prijedloge dostavljene u sklopu javne rasprave o Nacrtu Odluke o primicima radnika

lipanj 2013.

SADRŽAJ

UVOD	1
I. DEFINICIJE OSNOVNIH POJMOVA.....	1
II. NADZORNI ODBOR.....	5
III. KONTROLNE FUNKCIJE.....	7
IV. IDENTIFICIRANJE RADNIKA.....	9
V. PROVEDBENI TRETMAN SPECIFIČNIH PRIMITAKA RADNIKA	11
VI. PRIMJENA OPĆIH ZAHTJEVA.....	16
VII. PRIMJENA SPECIFIČNIH ZAHTJEVA.....	18
VIII. ODGODA VARIJABILNIH PRIMITAKA.....	24
IX. INSTRUMENTI.....	27
X. PRIMJENA ODLUKE NA KONSOLIDIRANOJ OSNOVI	30
XI. POČETAK PRIMJENE ODLUKE I USKLAĐIVANJE POSTOJEĆIH UGOVORA	33

UVOD

27. prosinca 2012. Hrvatska narodna banka na svojim je internetskim stranicama objavila Nacrt Odluke o primicima radnika (u nastavku teksta: Nacrt).

Mišljenja, prijedlozi i primjedbe na predloženi tekst mogli su se dostaviti do 28. siječnja 2013. putem elektroničke pošte na adresu zoki@hnb.hr.

Tijekom te javne rasprave Hrvatska narodna banka zaprimila je primjedbe i prijedloge Hrvatske udruge banaka i osam kreditnih institucija:

- Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.
- Jadranska banka d.d.
- OTP banka d.d.
- Partner banka d.d.
- Privredna banka Zagreb d.d.
- Raiffeisen stambena štedionica d.d.
- Société Générale-Splitska banka d.d.
- Zagrebačka banka d.d.

Zaprimljene primjedbe i prijedlozi te očitovanja na njih prezentiraju se u nastavku dokumenta, grupirani prema pojedinim područjima Odluke o primicima radnika (u nastavku teksta: Odluka), koja je objavljena u "Narodnim novinama", br. 67/2013.

I. DEFINICIJE OSNOVNIH POJMOVA

1. Definicija primitaka

1.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Pojmovi
Članak 2.

Pojedini pojmovi koji se koriste u ovoj Odluci imaju sljedeće značenje:

1) Primici jesu svi oblici plaćanja i pogodnosti, novčanog i nenovčanog karaktera, koje kreditna institucija isplaćuje radniku u zamjenu za poslove koje taj radnik obavlja za kreditnu instituciju, a koji uključuju plaću, diskrecijske mirovinske pogodnosti i druge primitke. Primici obuhvaćaju i neizravna plaćanja i pogodnosti koje radnicima kreditne institucije daje nadređena institucija kreditne institucije ili društva koja su povezana s kreditnom institucijom. Primicima se ne smatraju plaćanja i pogodnosti koji ne ovise o donošenju diskrecijske odluke, na koje pravo imaju svi radnici kreditne institucije te koji radnike kreditne institucije ne potiču na preuzimanje rizika (na primjer, obvezna izdvajanja na osnovi mirovinskog osiguranja propisanog posebnim zakonom ili kolektivne police osiguranja svih radnika). Ukupni primici mogu se sastojati od fiksnih i varijabilnih primitaka. Za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz ove Odluke iznos primitaka uzima se na bruto osnovi, ne uzimajući u obzir poreze, obvezne doprinose i druga specifična davanja koja je radnik dužan izdvajati na osnovi svojih primitaka.

1.b. Komentari u javnoj raspravi

Predloženom je definicijom pojam "primitak" nejasno određen, pa bi ga, zbog usklađenosti i tumačenja u praksi, bilo ispravno izjednačiti s pojmom plaće, u smislu Zakona o radu i poreznih propisa. Predlaže se da se u posljednjoj rečenici obriše tekstiza riječi "bruto osnovi".

1.c. Očitovanje

Pojam primitka ne može se izjednačiti s pojmom plaće jer je pojam primitka puno širi od pojma plaće. Plaća je samo jedan od mogućih oblika primitaka.

Vezano uz jasnoću definicije pojma "primitak", prijedlog je prihvaćen pa su u konačnom tekstu obrisane riječi "ne uzimajući u obzir poreze, obvezne doprinose i druga specifična davanja koja je radnik dužan izdvajati na osnovi svojih primitaka".

2. Definicija primitaka

2.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 1.

2.b. Komentari u javnoj raspravi

Ako je član uprave ili prokurist kreditne institucije strani državljanin, a u Hrvatskoj je u svojstvu detaširanog radnika, te dio primitaka prima u matičnoj državi, je li kreditna institucija u obvezi

obuhvatiti i taj dio primitaka? Objedinjuju li se svi primici ili je potrebno obuhvatiti samo dohodak iz matične države?

2.c. *Očitovanje*

Ako je radnik strani državljanin i ako dio svojih primitaka, za poslove koje obavlja za kreditnu instituciju, prima u inozemstvu, tada je za potrebe provođenja zahtjeva politike primitaka potrebno obuhvatiti sve primitke tog radnika – i one koje prima u Hrvatskoj i one koje prima u inozemstvu.

3. Definicija radnika

3.a. *Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu*

Pojmovi Članak 2.

Pojedini pojmovi koji se koriste u ovoj Odluci imaju sljedeće značenje:

5) Radnik je fizička osoba koja temeljem ugovora o radu ili nekog drugog ugovora sklopljenog s kreditnom institucijom obavlja određene poslove za kreditnu instituciju. U slučaju eksternalizacije kojom je kreditna institucija ugovorno povjerila obavljanje određenih aktivnosti pružatelju usluga koji je član grupe kreditne institucije, radnikom se smatra i fizička osoba koja je temeljem ugovora o radu ili nekog drugog ugovora sklopljenog s pružateljem usluga izravno uključena u pružanje usluga kreditnoj instituciji za njezine potrebe obavljanja određenih poslova. U smislu ove Odluke radnikom se smatra i prokurist kreditne institucije.

3.b. *Komentari u javnoj raspravi*

Odluka se ne bi trebala primjenjivati na fizičke osobe (konzultante, osobe s ugovorom o djelu i dr.) koje obavljaju određene povremene poslove za kreditnu instituciju, nego bi se zbog normativne usklađenosti s radno-pravnim regulativom trebala primjenjivati samo na radnike kreditne institucije. Naime, odgađanje i zadržavanje isplata/primitaka za obavljene ugovorene poslove izvršiteljima koji nisu radnici kreditne institucije moglo bi izložiti kreditnu instituciju potencijalnim sudskim sporovima ili smanjiti mogućnost i slobodu ugovaranja sa specijaliziranim davateljima usluga iz određenog područja.

3.c. *Očitovanje*

S obzirom na to da kreditna institucija kao argument navodi da bi odgađanje i zadržavanje primitaka moglo kreditnu instituciju izložiti problemima (potencijalnim sudskim sporovima ili smanjenjem slobode ugovaranja usluga), zaključujemo da je problematična primjena specifičnih zahtjeva na fizičke osobe koje obavljaju određene povremene poslove za kreditnu instituciju. U tom kontekstu ističemo da je za potrebe Odluke nebitno u kojem je obliku kreditna institucija zasnovala ugovorni odnos s radnikom, kao i učestalost obavljanja poslova za kreditnu instituciju, nego je potrebno provjeriti suštinu utjecaja radnika na poslovanje kreditne institucije. Ako profesionalne aktivnosti takve fizičke osobe imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije, tada se na te osobe primjenjuju specifični zahtjevi.

Smatramo da osobe koje obavljaju određene povremene poslove za kreditnu instituciju ne bi trebale imati materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije. Međutim, ako kreditna institucija procijeni da te osobe imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije, tada je opravdano na njih primjeniti specifične zahtjeve (odgoda, malus, instrumenti, zadržavanje).

4. Ugovori o radu

4.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 3.

4.b. Komentari u javnoj raspravi

Moraju li se zahtjevi Odluke o primicima radnika regulirati ugovorom o radu ili je to moguće regulirati nekim drugim ugovorom između radnika i kreditne institucije?

4.c. Očitovanje

Odluka o primicima radnika ne ograničava se na ugovore o radu. Kako je navedeno u članku 2. točki 5. Odluke, radnik je fizička osoba koja *na temelju ugovora o radu ili nekoga drugog ugovora sklopljenog s kreditnom institucijom* obavlja određene poslove za kreditnu instituciju.

5. Diskrecijske mirovinske pogodnosti

5.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Pojmovi
Članak 2.

Pojedini pojmovi koji se koriste u ovoj Odluci imaju sljedeće značenje:

1) Primici jesu svi oblici plaćanja i pogodnosti, novčanog i nenovčanog karaktera, koje kreditna institucija isplaćuje radniku u zamjenu za poslove koje taj radnik obavlja za kreditnu instituciju, a koji uključuju plaću, diskrecijske mirovinske pogodnosti i druge primitke. Primici obuhvaćaju i neizravna plaćanja i pogodnosti koje radnicima kreditne institucije daje nadređena institucija kreditne institucije ili društva koja su povezana s kreditnom institucijom. Primicima se ne smatraju plaćanja i pogodnosti koji ne ovise o donošenju diskrecijske odluke, na koje pravo imaju svi radnici kreditne institucije te koji radnike kreditne institucije ne potiču na preuzimanje rizika (na primjer, obvezna izdvajanja na osnovi mirovinskog osiguranja propisanog posebnim zakonom ili kolektivne police osiguranja svih radnika). Ukupni primici mogu se sastojati od fiksnih i varijabilnih primitaka. Za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz ove Odluke iznos primitaka uzima se na bruto osnovi, ne uzimajući u obzir poreze, obvezne doprinose i druga specifična davanja koja je radnik dužan izdvajati na osnovi svojih primitaka.

10) Diskrecijske mirovinske pogodnosti jesu primici ugovoreni kao izdvajanje za mirovinu koje kreditna institucija ugovara odnosno dodjeljuje radniku na diskrecijskoj osnovi. Ove primitke kreditna institucija ne isplaćuje radniku na redovnoj osnovi, nego ih utvrđuje te formira

rezerviranja za mirovine. Diskrečijske mirovinske pogodnosti dio su radnikovih varijabilnih primitaka.

Opći zahtjevi
Članak 8.

(12) Kreditna institucija dužna je isplatu diskrečijskih mirovinskih pogodnosti uskladiti s poslovnom strategijom, ciljevima, vrijednostima i dugoročnim interesima kreditne institucije.

(13) U slučaju prekida ugovornog odnosa pri čemu radnik ne odlazi u mirovinu, kreditna institucija dužna je iznos diskrečijskih mirovinskih pogodnosti pretvoriti u prihvatljive finansijske instrumente. Prava iz tih finansijskih instrumenata kreditna institucija ne smije prenijeti radniku prije isteka razdoblja od pet godina računajući od dana kada je radnik napustio kreditnu instituciju.

(14) U slučaju prekida ugovornog odnosa pri čemu radnik odlazi u mirovinu, iznos diskrečijskih mirovinskih pogodnosti isplaćuje se radniku u obliku prihvatljivih finansijskih instrumenata, uz uvjet petogodišnjeg razdoblja zadržavanja primitaka.

5.b. Komentari u javnoj raspravi

Kreditne institucije nisu upoznate s praksom nagrađivanja kroz diskrečijske mirovinske pogodnosti te smatraju da se takva prava ne primjenjuju i ne ugovaraju kao instrument nagrađivanja. Zatraženo je pojašnjenje diskrečijskih mirovinskih pogodnosti i navođenje konkretnih primjera.

5.c. Očitovanje Hrvatske narodne banke

Ovakvi primici nisu karakteristični za hrvatski sustav, stoga se nastojalo odrediti ključne značajke takvih primitaka na osnovi kojih bi se takvi primici mogli identificirati kao varijabilni. U članku 2. točki 10. Odluke prepoznate su tri ključne značajke:

- 1) primici su ugovoreni kao izdvajanje za mirovinu radnika
- 2) pravo na ove primitke nemaju svi radnici, nego kreditna institucija ovu vrstu primitaka dodjeljuje na diskrečijskoj osnovi
- 3) primici se ne isplaćuju radniku na redovnoj osnovi, nego kreditna institucija za buduća (očekivana) plaćanja mirovina formira rezerviranja.

Vezano uz traženi konkretni primjer diskrečijskih mirovinskih pogodnosti, najjednostavniji je primjer kreditne institucije koja posluje u državi u kojoj ne postoji zakonom propisano obvezno mirovinsko osiguranje, nego su mirovine predmet dogovora između radnika i poslodavca. U takvoj situaciji kreditna institucija mora definirati svoju mirovinsku politiku, to jest mora odrediti po kojem će načelu i u kojoj visini radnicima dodjeljivati mirovinske doprinose. Oni iznosi izdvajanja za mirovinu nekog radnika koji nadmašuju izdvajanja koja vrijede općenito za sve radnike i koji su dodijeljeni specifično za određenog radnika smatraju se diskrečijskim mirovinskim pogodnostima.

Ako kreditna institucija ne identificira primitke koji ispunjavaju prethodno navedene značajke, nije dužna primijeniti odredbe koje uređuju diskrečijske mirovinske pogodnosti.

II. NADZORNI ODBOR

6. Odluke nadzornog odbora

6.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Donošenje i provedba politike
Članak 5.

- (1) Nadzorni odbor kreditne institucije dužan je donijeti i redovito preispitivati opća načela politike primitaka.
- (2) Uprava kreditne institucije dužna je donijeti politiku primitaka, uz suglasnost nadzornog odbora, te je odgovorna za provedbu te politike.
- (3) Nadzorni odbor dužan je donijeti odluke:
- 1) o ukupnom iznosu varijabilnih primitaka koji će kreditna institucija isplatiti radnicima za određenu poslovnu godinu,
 - 2) na pojedinačnoj osnovi o primicima članova uprave i osoba odgovornih za rad kontrolnih funkcija,
 - 3) o smanjenju ili ukidanju varijabilnih primitaka radnicima, uključujući aktiviranje odredbi o malusu ili povratu primitaka, ako dođe do narušene uspješnosti ili ostvarivanja gubitka kreditne institucije, u skladu s člankom 11. stavkom 1. ove Odluke.
- (4) Odluke nadzornog odbora iz stavka 3. ovog članka provodi uprava kreditne institucije u skladu s politikom primitaka.

6.b. Komentari u javnoj raspravi

1. Iz odredbe članka 5. stavka 3. točke 1. Nacrta Odluke nije jasno treba li nadzorni odbor donijeti odluku o ukupnom iznosu varijabilnih primitaka koji će se isplatiti svim radnicima kreditne institucije ili odluku o ukupnom iznosu varijabilnih primitaka koji će se isplatiti radnicima na koje se primjenjuju specifični zahtjevi Odluke.
2. Nejasno je u kojem trenutku nadzorni odbor kreditne institucije treba donijeti odluku iz članka 5. stavka 3. točke 1. Nacrta Odluke, odnosno treba li nadzorni odbor odluku o ukupnom iznosu varijabilnih primitaka donijeti neposredno prije same isplate varijabilnih primitaka radnicima (kada je taj iznos već poznat) ili početkom poslovne godine kada se ne zna kakav će biti rezultat nadolazeće godine temeljem kojeg se izvršavaju obračun i isplata bonusa.
3. Ako se odluka nadzornog odbora iz članka 5. stavka 3. točke 1. Nacrta Odluke treba donijeti za sve radnike i to na početku poslovne godine, onda bi navedenu točku trebalo preformulirati na način da je nadzorni odbor dužan donijeti odluku o maksimalno mogućem iznosu varijabilnih primitaka za određenu poslovnu godinu koji kreditna institucija može isplatiti, a ne o ukupnom iznosu varijabilnih primitaka koji će kreditna institucija isplatiti radnicima. Na taj bi način kreditna institucija početkom poslovne godine donijela odluku o maksimalnom iznosu varijabilnih primitaka koji je budžetiran za sve sustave/vrste varijabilnih primitaka te bi na taj način bili obuhvaćeni svi planirani varijabilni primici.

6.c. Očitovanje Hrvatske narodne banke

1. Prihvaćamo primjedbu. Odredba u konačnom tekstu Odluke glasi:

"1) o ukupnom iznosu varijabilnih primitaka koji će kreditna institucija utvrditi za sve radnike kreditne institucije u poslovnoj godini za određeno razdoblje procjene".

2. S obzirom na promjenu navedenu u prethodnoj točki smatramo da je jasno u kojem se trenutku odluka donosi, to jest da se ne radi o odluci koja se donosi početkom poslovne godine kada se ne zna kakav će biti rezultat nadolazeće godine temeljem kojeg se obračunavaju i isplaćuju bonusi. Odluka o ukupnom iznosu varijabilnih primitaka odnosi se na razdoblje procjene, dakle na prethodno razdoblje.

3. Obrazloženo u prethodnoj točki.

III. KONTROLNE FUNKCIJE

7. Kontrolne funkcije

7.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Opći zahtjevi
Članak 8.

(3) Kreditna institucija dužna je politikom primitaka odrediti primjereni odnos između varijabilnog i fiksног dijela ukupnih primitaka za sve kategorije radnika, te za sve kategorije radnika odrediti primjerenu gornju granicu tog odnosa iznad koje isplata varijabilnih primitaka nije dopuštena. Fiksni dio ukupnih primitaka mora činiti dovoljno visoki udio u ukupnim primicima, tako da omogućuje provođenje u potpunosti fleksibilne politike varijabilnog dijela primitaka, uključujući mogućnost neisplaćivanja varijabilnog dijela primitaka.

(5) Neovisno o stavku 3. ovog članka za sljedeće kategorije radnika kreditna institucija dužna je primitke strukturirati na sljedeći način:

- 1) radnicima koji su uključeni u kontrolne funkcije fiksni primici ne smiju biti manji od dvije trećine ukupnih primitaka,
- 2) radnicima koji su uključeni u kontrolne funkcije ukupni godišnji fiksni primici ne smiju biti manji od dvogodišnjeg prosjeka ukupnih godišnjih fiksnih primitaka relevantne hijerarhijske razine u kreditnoj instituciji,
- 3) za radnike koji nisu članovi uprave ili višeg rukovodstva te za radnike koji nisu uključeni u kontrolne funkcije kreditna institucija dužna je odnos između varijabilnog i fiksног dijela ukupnih primitaka odrediti na način da iznos varijabilnog dijela ne prelazi iznos fiksног dijela ukupnih primitaka.

7.b. Komentari u javnoj raspravi

Kako strukturirati primitke za one radnike koji prema gore navedenoj klasifikaciji pripadaju dvjema kategorijama te koju kategoriju primijeniti ako radnik istovremeno obnaša dužnost primjerice člana uprave i istovremeno je odgovoran za kontrolnu funkciju, ili je član višeg rukovodstva i istovremeno je odgovoran za kontrolnu funkciju?

7.c. Očitovanje Hrvatske narodne banke

Prihvaćamo primjedbu da je potrebno regulirati opisanu situaciju.

Članak 8. stavak 9. konačnog teksta Odluke glasi:

"(9) Ako je radnik član uprave ili višeg rukovodstva ujedno osoba odgovorna za rad kontrolne funkcije, tada se na tu osobu primjenjuju zahtjevi iz stavka 8. ovog članka. Ova se odredba ne primjenjuje na predsjednika uprave."

8. Hijerarhijska razina

8.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 7.

8.b. Komentari u javnoj raspravi

1. Traži se detaljnije objašnjenje "relevantne hijerarhijske razine" kod kreditne institucije koja nema definirane platne razrede pa je teško odrediti koje bi radno mjesto, koje nije rukovodeće, bilo u istom rangu. Iako je intencija ove odredbe da se radnici kontrolnih funkcija zaštite na način da im plaća ne smije biti preniska, u praksi ova odredba može dovesti do smanjenja plaća radnika kontrolne funkcije ako se kao relevantna hijerarhijska razina uzme radno mjesto, npr. "stručni suradnik", koje se može pojaviti u različitim sektorima banke i može uključivati vrlo različite razine složenosti posla, potrebne stručne spreme i iskustva. Kako bi se trebao odrediti dvogodišnji prosjek za radnike unutarnje revizije?
2. Novom organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta kreditne institucije, izmijenjen je naziv radnog mjeseta (npr. iz voditelja u specijalista), dok je opis radnog mjeseta ostao isti. U ostalim organizacijskim jedinicama nazivi radnih mjesta nisu promijenjeni. Uzima li se u izračun dvogodišnjeg prosjeka razina primitaka radnika s usporedivim opisom ili opsegom poslova ili se uzimaju primici radnika koji nose isti naziv radnog mjeseta?

8.c. Očitovanje Hrvatske narodne banke

Namjera ove odredbe jest osigurati adekvatnu kompenzaciju za rad radnicima koji obavljaju poslove kontrolnih funkcija, s obzirom na to da je u Nacrtu Odluke uvedena odredba o tome da njihovi fiksni primici ne smiju biti manji od dvije trećine ukupnih primitaka tih radnika. Adekvatna kompenzacija nastojala se u Nacrtu Odluke postići na način da se kao minimum ukupnih godišnjih fiksnih primitaka tih radnika postavio dvogodišnji prosjek ukupnih godišnjih fiksnih primitaka relevantne hijerarhijske razine u kreditnoj instituciji. Pritom namjera nije bila u izračun prosjeka uključiti primitke radnika koji nose jednak naziv radnog mjeseta, nego primitke radnika koji obavljaju poslove usporedivog opsega, odgovornosti i složenosti.

Prihvaćamo primjedbu. Navedena odredba u konačnom tekstu Odluke (članak 8. stavak 8. točka 2.) glasi:

"ukupni godišnji fiksni primici tog radnika ne smiju biti manji od dvogodišnjeg prosjeka ukupnih godišnjih fiksnih primitaka radnika na odgovarajućoj poziciji te s odgovarajućim odgovornostima u kreditnoj instituciji".

IV. IDENTIFICIRANJE RADNIKA

9. Kreditni odbor

9.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Radnici na koje se primjenjuju specifični zahtjevi
Članak 9.

- (1) Kreditna institucija dužna je odrediti radnike čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije.
- (2) Za potrebe utvrđivanja postoje li radnici koji ispunjavaju uvjet iz stavka 1. ovog članka te za potrebe određivanja načina na koji će se prema načelu razmjernosti na pojedine radnike primjenjivati odredbe iz članaka 10. i 11. ove Odluke, kreditna institucija dužna je provesti analizu rizika. Pri analizi rizika kreditna je institucija dužna uzeti u obzir veličinu i unutarnju organizaciju kreditne institucije; vrstu, opseg i složenost poslova kreditne institucije; profil rizičnosti kreditne institucije; poziciju, poslove, odgovornosti i primitke radnika; uvjete na tržištu rada, ali i druge kriterije za koje kreditna institucija procijeni da su relevantni. Analiza rizika mora biti uvjerljiva, sveobuhvatna i lako razumljiva te ju je kreditna institucija dužna dokumentirati.
- (3) Neovisno o analizi rizika iz stavka 2. ovog članka, svi članovi uprave kreditne institucije smatraju se radnicima iz stavka 1. ovog članka.
- (4) Postojanje radnika iz stavka 1. ovog članka kreditna institucija dužna je provjeriti u svim sljedećim kategorijama radnika:
- 1) više rukovodstvo,
 - 2) osobe koje preuzimaju rizik,
 - 3) radnici koji obavljaju poslove kontrolnih funkcija i voditelji organizacijske jedinice upravljanja ljudskim resursima, te
 - 4) svi radnici koji primaju ukupne primitke zbog kojih se nalaze u istom razredu primitaka kao i članovi uprave, više rukovodstvo i osobe koje preuzimaju rizik.
- (5) Ako kreditna institucija utvrdi da profesionalne aktivnosti nekog radnika u kategoriji iz stavka 4. ovog članka nemaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije, kreditna institucija nije dužna specifične zahtjeve primijeniti na tog radnika te je dužna svoju procjenu dokumentirati i obrazložiti za svaku takvu osobu.
- (6) Kreditna institucija dužna je kao radnike iz stavka 1. ovog članka odrediti i sve radnike koji nisu obuhvaćeni stavkom 4. ovog članka, ali čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije.
- (7) Kreditna institucija dužna je na zahtjev Hrvatske narodne banke obrazložiti način na koji je utvrdila radnike iz stavka 1. ovog članka i dostaviti svu relevantnu dokumentaciju.

9.b. Komentari u javnoj raspravi

Mogu li se svi članovi kreditnog odbora kreditne institucije smatrati identificiranim radnicima u smislu Odluke o primicima radnika ako se procijeni da skupno preuzimaju značajan rizik?

9.c. Očitovanje Hrvatske narodne banke

Da, ako je kreditna institucija dužna primjenjivati specifične zahtjeve i ako procijeni da profesionalne aktivnosti tih radnika na kolektivnoj osnovi imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije, tada se na te radnike primjenjuju specifični zahtjevi.

10. Kontrolne funkcije

10.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 9.

10.b. Komentari u javnoj raspravi

Na koji su način radnici koji obavljaju funkciju unutarnje revizije u kategoriji onih za koje treba provjeriti imaju li materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije? Radnici unutarnje revizije nikako ne mogu preuzimati rizik te mogu utjecati samo na smanjenje izloženosti rizicima, u onoj mjeri u kojoj tijela koja unutarnja revizija izvještava prihvaćaju dane preporuke.

10.c. Očitovanje Hrvatske narodne banke

U radnike na koje se primjenjuju specifični zahtjevi kreditne institucije nisu dužne obuhvatiti samo one radnike koji mogu preuzimati rizik, nego sve radnike čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije. Kako i iz samog pitanja proizlazi, radnici kontrolnih funkcija imaju utjecaj na profil rizičnosti, i to na način da prate i kontroliraju rizike.

U skladu s člankom 2. stavkom 1. Odluke o sustavu unutarnjih kontrola, sustav unutarnjih kontrola je skup procesa i postupaka uspostavljenih za adekvatnu kontrolu rizika, praćenje učinkovitosti i djelotvornosti poslovanja kreditne institucije, pouzdanosti njezinih finansijskih i ostalih informacija te usklađenosti s propisima, internim aktima, standardima i kodeksima radi osiguranja stabilnosti poslovanja kreditne institucije.

Nadalje, u skladu s člankom 180. Zakona o kreditnim institucijama, djelotvoran sustav unutarnjih kontrola u svim područjima poslovanja kreditne institucije obuhvaća i uspostavu tri kontrolne funkcije.

Prema tome, adekvatno uspostavljen sustav unutarnjih kontrola, čiji su sastavni dio kontrolne funkcije, rezultira, između ostalog, adekvatnom kontrolom rizika. Obratno, neadekvatan rad kontrolnih funkcija, na primjer motiviran neprimjerenim primicima, može dovesti do pretjeranog i nerazboritog preuzimanja rizika odnosno do neadekvatne kontrole nad tim rizicima, što pak može ugroziti sigurnost i stabilnost poslovanja kreditne institucije. Stoga i radnici u kontrolnim funkcijama imaju utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije te je i njihove primitke potrebno preispitati s aspekta reguliranja primitaka.

V. PROVEDBENI TRETMAN SPECIFIČNIH PRIMITAKA RADNIKA

11. Definicija varijabilnih primitaka

11.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Pojmovi Članak 2.

Pojedini pojmovi koji se koriste u ovoj Odluci imaju sljedeće značenje:

...

3) Varijabilni primici jesu primici koji ovise o uspješnosti radnika, poslovne jedinice i kreditne institucije ili o drugim ugovorenim kriterijima.

4) Fiksni primici jesu primici koji nisu varijabilni primici.

11.b. Komentari u javnoj raspravi

Smatraju li se sljedeće vrste primitaka radnika varijabilnim primicima:

- a) primici koji se isplaćuju kao mjera zadržavanja ključnih radnika (engl. *retention*) – primici su koncipirani na način da radnik primi određeni novčani iznos ako do određenog datuma neprekidno radi kod poslodavca
- b) naknade internim trenerima u kreditnoj instituciji – primici koji se isplaćuju određenim radnicima koji pored svojih redovnih poslovnih aktivnosti drže interne treninge za potrebe interne edukacije, pri čemu je iznos primitka zavisan od broja održanih treninga
- c) naknade za sudjelovanje u posebnim projektima
- d) isplate provizija radniku od strane npr. osiguravajućih društava s kojima kreditna institucija ima sklopljen ugovor o suradnji?

11.c. Očitovanje

U skladu s definicijom iz članka 2. točke 3. Odluke, primici navedeni u upitu jesu primici koji ovise o ispunjenju određenoga kriterija, i to:

- a) o ostanku radnika u kreditnoj instituciji do određenog datuma
- b) o broju internih treninga koje je radnik održao
- c) o sudjelovanju radnika u posebnim projektima
- d) o broju ili vrijednosti poslova koje je radnik sklopio na osnovi suradnje s društvom za osiguranje.

Prema tome, svi prethodno navedeni oblici primitaka jesu varijabilni primici.

12. Primici u naravi

12.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Pitanje nije vezano ni uz koju posebnu odredbu Nacrta Odluke.

12.b. Komentari u javnoj raspravi

Na koji se način mogu isplatiti varijabilni primici nenovčanoga karaktera, to jest plaća u naravi ključnom osoblju (npr. poseban poklon ključnom osoblju za Božić, na koji se moraju obračunati obvezni doprinosi i porezi)?

12.c. Očitovanje

Odluka ne uređuje način isplate primitaka u naravi. Kreditna institucija može takve primitke isplaćivati na jednak način kao što ih je i dosad isplaćivala, samo što se stupanjem Odluke na snagu ovi primici smatraju varijabilnima i na njih se primjenjuju pripadajući zahtjevi.

13. Stimulativni dio plaće neidentificiranim radnicima

13.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 11.

13.b. Komentari u javnoj raspravi

Smatra li se varijabilnim primitkom postojeći stimulativni dio plaće, koji se isplaćuje mjesечно, u visini do 30% plaće (po ocjeni nadležnog rukovoditelja), uz osnovnu plaću, i to zaposlenicima kreditne institucije koji ne spadaju u kategoriju identificiranog osoblja, što znači da nemaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije?

Stimulativni dio sastavni je dio osnovne plaće, kojim se plaća korigira s obzirom na različiti opseg i kvalitetu rada pojedinog zaposlenika u odnosu na redoviti radni učinak prosječnog zaposlenika po pravilima struke, točnosti i učinkovitosti na radu, odgovarajućem korištenju uređaja i opreme te tehnološkoj i radnoj disciplini.

13.c. Očitovanje

S obzirom na to da je u opisanom primjeru riječ o primicima čija dodjela i isplata ovisi o ispunjenju određenih kriterija, odnosno o primicima koje kreditna institucija nije dužna isplatiti nego to čini na temelju svoje odluke, radi se o varijabilnim primicima. Ova konstatacija vrijedi neovisno o radnicima kojima se takvi primici isplaćuju, to jest neovisno o utjecaju tih radnika na profil rizičnosti kreditne institucije.

14. Stimulativni dio plaće prema ostvarenom učinku

14.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 11.

14.b. Komentari u javnoj raspravi

Stambene štedionice imaju veći broj radnika koji ugovorom o radu imaju utvrđenu osnovnu plaću u fiksnom i relativno niskom iznosu, ali koji imaju pravo na stimulativni (varijabilni) dio plaće (tzv. proviziju) koji je vezan uz broj sklopljenih ugovora o stambenoj štednji i ugovorenu visinu ušteđevine. Interni pravilnici sadrže kriterije i pravila obračuna stimulativnog dijela plaće. U većini slučajeva varijabilni dio u prosjeku je više nego dvostruko veći od fiksног dijela plaće, pri čemu većina tako isplaćenih plaća u pravilu ne prelazi bruto iznos od 10.000 kuna. Kakav je

tretman takvih primitaka s obzirom na odredbu iz članka 8. stavka 5. točke 3. Nacrta Odluke (varijabilni primici ne smiju biti veći od fiksnih primitaka)?

14.c. Očitovanje

S obzirom na to da je u opisanom primjeru riječ o primicima čija dodjela i isplata ovisi o ispunjenju određenih kriterija, odnosno o primicima koje kreditna institucija nije dužna isplatiti nego to čini na temelju svoje odluke, radi se o varijabilnim primicima. Ako takve primitke primaju radnici čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije, tada je na takve primitke potrebno primijeniti specifične zahtjeve.

15. Nagrađivanje radnika bez odgode

15.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 11.

15.b. Komentari u javnoj raspravi

Postoji li neki model nagrađivanja radnika za postizanje zadanih osobnih ciljeva (neovisnih o uspješnosti kreditne institucije, nego samo o postignutim definiranim kratkoročnim ciljevima radnika), a da se takav dodatak na plaću (na koji imaju pravo svi radnici koji ostvaruju zadane pojedinačno određene ciljeve) ne smatra varijabilnim primitkom podložnim odgodenoj isplati?

15.c. Očitovanje

Upućujemo na odgovor u točki 14.c. Prema tome, ne postoji model nagrađivanja radnika koji ovisi o postignutim definiranim kratkoročnim ciljevima radnika koji se ne bi smatrao varijabilnim primitkom, jer nagrađivanje radnika za ispunjenje određenih kriterija upravo i jest osnovni kriterij za određivanje primitka kao varijabilnog. Međutim, napominjemo da se odgoda primitaka ne primjenjuje na varijabilne primitke svih radnika, nego samo na varijabilne primitke radnika čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije.

16. Službeni automobil, prijenosno računalo, mobitel

16.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 11.

16.b. Komentari u javnoj raspravi

Koji je tretman pogodnosti povezanih s upotrebom službenog automobila, mobitela, prijenosnog računala i sl., a koji su danas uobičajeni i povezani s bržim i učinkovitijim obavljanjem poslova, te koji ne predstavljaju posebnu pogodnost za pojedinog zaposlenika, već su u pravilu nužni i od interesa za samu kreditnu instituciju i njezino poslovanje, pa je upravo taj interes i kriterij koji uvjetuje njihovu upotrebu? Ovakva dodatna sredstva rada dio su opće, nediskrecijske politike cijele kreditne institucije (potrebe i zahtjevi povezani s obavljanjem poslova) i ne predstavljaju osobne poticaje u smislu preuzimanja rizika prema definiciji primitaka, pa ne bi trebali biti dio specifičnih zahtjeva za usklađenost primitaka s rizikom.

16.c. Očitovanje

Svi navedeni nenovčani primici ne smatraju se varijabilnim primicima pod uvjetom da ne ovise o uspješnosti radnika, poslovne jedinice i kreditne institucije ili o drugim ugovorenim kriterijima. Drugim riječima, ako će kreditna institucija pružiti navedene nenovčane pogodnosti radnicima bez obzira na njihovu uspješnost ili na druge kriterije, ti se primici smatraju fiksnim primicima.

Pritom napominjemo da se ne slažemo s konstatacijom da su te pogodnosti dio opće, nediskrečijske politike kreditne institucije jer pravo na te pogodnosti nemaju svi radnici, nego samo oni radnici za koje se doneše diskrečijska odluka.

17. Kvantificiranje pogodnosti upotrebe službenog automobila

17.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Pitanje nije vezano ni uz koju posebnu odredbu Nacrta Odluke.

17.b. Komentari u javnoj raspravi

Kako kvantificirati nenovčane primitke, npr. korištenje službenog automobila 24 sata?

17.c. Očitovanje

Smatramo da je pri kvantificiranju 24-satne upotrebe službenog automobila primjereno upotrijebiti pravilo utvrđivanja vrijednosti primitka koje propisuje Porezna uprava za potrebe oporezivanja dohotka.

18. Otpremnine

18.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 9.

18.b. Komentari u javnoj raspravi

Ako se i otpremnine smatraju varijabilnim primicima, tretira li se ukupni iznos otpremnine kao varijabilni dio primitka ili samo dio iznosa otpremnine iznad zakonskog minimuma? Također, mora li se radnicima koji su u sklopu programa zbrinjavanja, a identificirani su kao ključni radnici, otpremnina isplatiti na način propisan Odlukom?

18.c. Očitovanje

Prihvaćen je komentar u smislu potrebe reguliranja opisane situacije. Članak 2. točka 3. konačnog teksta Odluke definira varijabilne primitke na sljedeći način:

"3) Varijabilni primici jesu primici koji ovise o uspješnosti radnika, poslovne jedinice i kreditne institucije ili o drugim ugovorenim kriterijima. U varijabilne primitke uključuje se i iznos otpremnine radniku u iznosu koji prelazi zakonom utvrđeni iznos.

Jedini slučaj u kojem Odluka donosi različiti tretman varijabilnih primitaka u slučaju prekida ugovornog odnosa povezan je s diskrečijskim mirovinskim pogodnostima. U ostalim slučajevima

Odluka ne pravi razliku u tretmanu varijabilnih primitaka ovisno o uvjetima prekida ugovornog odnosa. Pritom ponovo napominjemo da Odluka ne utječe na zakonom propisana prava radnika.

VI. PRIMJENA OPĆIH ZAHTJEVA

19. Osobne strategije zaštite od rizika

19.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Opći zahtjevi
Članak 1.

(9) Kreditna institucija dužna je sve radnike obvezati da radnici neće upotrebljavati osobne strategije zaštite od rizika te da neće ugovarati osiguranja od gubitka primitaka ili osiguranja od nepovoljnog ishoda preuzetih rizika, jer to narušava usklađenost njihovih primitaka s rizicima. Ova odredba odnosi se na sve primitke radnika, uključujući odgodene primitke i primitke koji su isplaćeni, ali koji su predmet odredbe o zadržavanju.

(10) Kreditna institucija dužna je uspostaviti i održavati učinkovite mehanizme za osiguravanje usklađenosti radnika s odredbama iz stavka 9. ovog članka.

19.b. Komentari u javnoj raspravi

Na koji je način zamišljeno da kreditna institucija onemogući radnika od upotrebe osobne strategije zaštite od rizika? Primjerice, uvođenjem ugovorne kazne za kršenje te odredbe ili zabranom osiguravajućim društvima da ugovaraju police takve vrste? Kreditne institucije smatraju da ne mogu pratiti cijelokupno ponašanje zaposlenika te da je zaposlenik odgovoran za postupke ili kršenje ugovornih obveza za koje kreditna institucija nije znala ili nije mogla znati.

19.c. Očitovanje

Nije moguć jednoznačan odgovor na ovo pitanje. Kreditna institucija dužna je uspostaviti i održavati učinkovite mehanizme za osiguravanje usklađenosti radnika sa zahtjevima politike primitaka. Međutim, način na koji će pojedina kreditna institucija to učiniti ovisi o veličini kreditne institucije te o vrsti, opsegu i složenosti poslova kreditne institucije. Veće i složenije kreditne institucije koje se bave složenijim poslovima i izlažu se složenijim rizicima morat će ovaj zahtjev provesti na sofisticirаниji način od manjih i jednostavnijih kreditnih institucija koje se bave jednostavnim poslovima.

U svakom slučaju, informiranje radnika o konceptu i cilju politike primitaka, ugovaranje određenih kazni za kršenje odredaba te postizanje dogovora s društvima za osiguranje da s radnicima kreditne institucije ne sklapaju police osiguranja takve vrste dobri su instrumenti za provođenje ovog zahtjeva.

Slažemo se sa zaključkom da kreditne institucije ne mogu pratiti sve aktivnosti radnika te da je u konačnici radnik sam odgovoran za svoje postupke. Cilj ove odredbe nije cijelodnevni nadzor kreditne institucije nad svim aktivnostima radnika, niti kažnjavanje kreditne institucije zbog toga što se radnik ne pridržava određenih obveza. Svrha ove odredbe jest poduzimanje svih radnji koje su kreditnoj instituciji na raspolaganju, kako bi osigurala da je ponašanje radnika usklađeno s politikom primitaka. Kreditna institucija neće biti odgovorna za one aktivnosti radnika kojima radnik izbjegava zahtjeve politike primitaka, a koje kreditna institucija ni na koji način nije mogla utjecati, odnosno koje nije mogla spriječiti.

20. Kreditne institucije bez varijabilnih primitaka

20.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Pitanje nije vezano ni uz koju posebnu odredbu Nacrta Odluke.

20.b. Komentari u javnoj raspravi

Moraju li kreditne institucije koje nisu značajne i koje ne isplaćuju varijabilne primitke dio fiksnih primitaka "pretvoriti" u varijabilne primitke ili je moguće u politici primitaka konstatirati da kreditna institucija ne isplaćuje varijabilne primitke, već da se isplaćuju samo fiksni primici?

20.c. Očitovanje

Ne postoji obveza kreditne institucije da isplati varijabilne primitke. To i jest osnovna značajka tih primitaka – kreditna institucija neće ih obvezno isplatiti, nego samo ako se ispune određeni kriteriji. U skladu s tim, ne postoji obveza kreditne institucije da jedan dio fiksnih primitaka pretvori u varijabilne, samo zato da može provesti zahtjeve vezane uz varijabilne primitke. Kreditna institucija svojom politikom primitaka može odrediti da ne isplaćuje varijabilne primitke te u tom slučaju nije dužna provoditi zahtjeve vezane uz varijabilne primitke.

VII. PRIMJENA SPECIFIČNIH ZAHTJEVA

21. Iznimka od specifičnih zahtjeva

21.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Predlaže se dopuna odredbi Odluke.

21.b. Komentari u javnoj raspravi

1. Predlaže se dopuna članka 11. stavka 3. Nacrta Odluke na način da se regulira mogućnost da kreditna institucija definira određeni prag u novčanom iznosu ispod kojega varijabilni primici identificiranih radnika ne bi podlijegali obvezi primjene specifičnih zahtjeva (odgoda, finansijski instrumenti, malus itd.) na način kako je detaljnije ureden Odlukom. Alternativno, predlaže se propisivanje apsolutnog iznosa toga praga u Odluci.

2. Članovi odbora za imovinu i obveze (ALCO) ili kreditnog odbora kreditne institucije mogu imati materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije, ali ne moraju imati visoke primitke. Je li moguće postaviti apsolutnu ili relativnu granicu primitaka ispod koje se na varijabilne primitke tih radnika ne primjenjuju specifični zahtjevi? Koji je kriterij presudan za donošenje odluke o odgodi primitaka – visina primitka ili utjecaj na profil rizičnosti?

21.c. Očitovanje

Slažemo se s prijedlogom. Članak 11. stavak 16. konačnog teksta Odluke glasi:

"(16) Kreditna institucija nije dužna primijeniti odredbe iz stavaka od 4. do 15. ovog članka na radnike čiji varijabilni primici na godišnjoj osnovi ne prelaze iznos od 100.000 kuna i na radnike čiji varijabilni primici na godišnjoj osnovi ne prelaze 30% fiksnih primitaka na godišnjoj osnovi. Kreditna institucija može politikom primitaka propisati i apsolutni i relativni prag niži od onog propisanog ovim stavkom."

Specifični zahtjevi, što uključuje i odgodu primitaka, primjenjuju se na radnike čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije. Međutim, u skladu s prethodno navedenom dopunom, zahtjev odgode primitaka neće se morati primijeniti na radnike čiji varijabilni primici ne prelaze postavljeni prag. Prema tome, može se zaključiti da je kvalificirajući kriterij za primjenu odgode primitaka utjecaj na profil rizičnosti, dok je presudan kriterij za primjenu odgode primitaka visina varijabilnih primitaka konkretnog radnika.

22. Razdoblje uspješnosti

22.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Članak 10.

(2) Ocjena uspješnosti mora se odnositi na višegodišnje razdoblje kako bi se osiguralo da se proces ocjenjivanja temelji na dugoročnoj uspješnosti.

22.b. Komentari u javnoj raspravi

U praksi se ciljevi zadaju sukladno poslovnom planu za određenu godinu te se temeljem ostvarenih rezultata ocjenjuje uspješnost definirane poslovne godine. Kako ocijeniti uspješnost, uzimajući pritom višegodišnje razdoblje?

22.c. Očitovanje Hrvatske narodne banke

Svrha ove odredbe jest onemogućavanje kreditnim institucijama da utvrđuju varijabilne primitke na osnovi kratkoročne (jednogodišnje) uspješnosti jer jedna godina ne daje dovoljno vremena za materijaliziranje preuzetih rizika. Stoga je uvedena obveza ocjenjivanja dugoročne uspješnosti, bez specificiranja načina na koji će kreditna institucija to ostvariti. Napominjemo da je ovaj zahtjev ispunjen i kombiniranjem više ocjena uspješnosti izrađenih na godišnjoj osnovi.

23. Odbor za primitke

23.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Članak 2.

- (1) Kreditna institucija koja je na temelju vlastite analize rizika iz članka 4. Odluke procijenila da je značajna dužna je osnovati odbor za primitke.
- (2) Odborom za primitke smatra se odbor za primitke koji je osnovala kreditna institucija ili odbor za primitke koji je osnovala nadređena kreditna institucija kreditne institucije u skladu s člankom 4. stavkom 7. ove Odluke.
- (3) Odbor za primitke mora imati najmanje tri člana.
- (4) Predsjednik i članovi odbora za primitke su članovi nadzornog odbora kreditne institucije.
- (5) Kreditna institucija dužna je uspostaviti odbor za primitke na način koji odboru omogućuje donošenje stručne i neovisne prosudbe o politici primitaka, provođenju politike primitaka te o utjecaju primitaka na upravljanje rizicima, kapitalom i likvidnošću.
- (6) Odbor za primitke odgovoran je za sljedeće poslove:
 - 1) pružanje podrške nadzornom odboru kreditne institucije pri donošenju i redovitom preispitivanju općih načela politike primitaka iz članka 5. stavka 1. ove Odluke,
 - 2) pružanje podrške i savjetovanje uprave kreditne institucije kod izrade politike primitaka,
 - 3) sastavljanje prijedloga odluka nadzornog odbora iz članka 5. stavka 3. ove Odluke,
 - 4) sastavljanje prijedloga odluka nadzornog odbora koje imaju utjecaj na rizike i upravljanje rizicima kreditne institucije,
 - 5) davanje prijedloga nadzornom odboru kreditne institucije vezanih uz traženje konzultantskih usluga na području politike primitaka i provođenja te politike,
 - 6) preispitivanje i provjera provođenja politike primitaka ili pružanje podrške nadzornom odboru kreditne institucije pri preispitivanju i provjeri provođenja politike primitaka iz članka 6. ove Odluke i

7) najmanje jednom godišnje formalno provođenje nekoliko različitih scenarija za potrebe testiranja utjecaja budućih vanjskih i unutarnjih događaja na politiku primitaka i provođenje te politike, kao i provođenje retroaktivnog testiranja.

(7) Pri obavljanju poslova iz stavka 6. ovog članka odbor za primitke dužan je uzeti u obzir dugoročne interese dioničara, investitora i ostalih zainteresiranih strana u kreditnoj instituciji.

23.b. Komentari u javnoj raspravi

Nadređena kreditna institucija u EU organizirala je proces praćenja primitaka u kreditnoj instituciji u RH, koji se provodi barem jednom godišnje. Sudionici tog procesa su uprava i nadzorni odbor kreditne institucije, predstavnik organizacijskog dijela upravljanja ljudskim resursima kreditne institucije i predstavnik upravljanja ljudskim resursima za cijelu grupu. Svrha tog procesa jest prezentirati stanje na tržištu rada u Hrvatskoj, pokazatelje kretanja zaposlenih na razini kreditne institucije te po određenim kategorijama radnika fiksne i varijabilne primitke za prethodnu godinu i budžet fiksnih i varijabilnih primitaka za tekuću godinu. Kao rezultat tog procesa, nadzorni odbor daje smjernice za primitke radnika za trenutnu godinu te za budžet naredne godine.

Kreditna institucija ima tri člana nadzornog odbora, a odbor za primitke trebao bi imati tri člana i to iz sastava nadzornog odbora. Treba li kreditna institucija, u tom slučaju, imati još tri nova člana nadzornog odbora?

23.c. Očitovanje Hrvatske narodne banke

Vezano uz odbor za primitke, u skladu s predloženim odredbama Odluke, moguće su tri situacije:

- 1) ako kreditna institucija nije značajna, nije dužna osnovati odbor za primitke
- 2) ako kreditna institucija jest značajna, ali su ispunjeni uvjeti iz članka 12. stavka 1. konačnog teksta Odluke, nije dužna osnovati odbor za primitke
- 3) ako kreditna institucija jest značajna i nisu ispunjeni uvjeti iz članka 12. stavka 1. konačnog teksta Odluke, dužna je osnovati odbor za primitke.

S obzirom na to da se na osnovi opisanog procesa može zaključiti da nisu ispunjeni uvjeti iz članka 12. stavka 1. Odluke, kreditna je institucija dužna sama osnovati odbor za primitke. Pritom je moguće u odbor za primitke imenovati postojeće članove nadzornog odbora, uvažavajući sve zahtjeve iz Zakona i članka 12. Odluke.

24. Porezni tretman povrata primitaka

24.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Pojmovi
Članak 2.

Pojedini pojmovi koji se koriste u ovoj Odluci imaju sljedeće značenje:

...

15) Malus jest ugovorena odredba prema kojoj je radnik suglasan s time da mu kreditna institucija nije dužna isplatiti odnosno prenijeti prava nad dijelom odgođenih neisplaćenih varijabilnih primitaka ili nad cijelim odgođenim neisplaćenim varijabilnim primicima ako ostvarenje prethodno preuzetih rizika dovede do narušene uspješnosti odnosno lošijeg finansijskog rezultata. Uvjeti prema kojima će se aktivirati odredba o malusu moraju biti detaljno definirani ugovorom između kreditne institucije i radnika.

16) Povrat primitaka jest ugovorena odredba prema kojoj se radnik obvezuje kreditnoj instituciji vratiti određeni iznos varijabilnih primitaka, vraćanjem isplaćenog iznosa ili vraćanjem prava iz prihvatljivih finansijskih instrumenata, ako ostvarenje prethodno preuzetih rizika dovede do narušene uspješnosti odnosno lošijeg finansijskog rezultata. Ova se odredba može ugovoriti na odgođene i neodgođene varijabilne primitke. Uvjeti prema kojima će se aktivirati odredba o povratu primitaka moraju biti detaljno definirani ugovorom između kreditne institucije i radnika.

Specifični zahtjevi za značajne kreditne institucije Članak 11.

(1) Kreditna institucija ne smije isplatiti varijabilne primitke ili prenijeti prava iz prihvatljivih finansijskih instrumenata, uključujući odgođeni dio primitaka, ako takvi primici nisu opravdani. Varijabilni primici smatraju se održivima ako u razdoblju od utvrđivanja tih primitaka do njihove konačne isplate ne dođe do narušenog finansijskog stanja kreditne institucije, odnosno do ostvarivanja gubitka kreditne institucije. Varijabilni primici smatraju se opravdanima ako su zasnovani na uspješnosti kreditne institucije, poslovne jedinice ili relevantnog radnika.

(2) Kreditna institucija dužna je ukupne varijabilne primitke znatno smanjiti, ako dođe do značajno narušene uspješnosti ili ostvarivanja gubitka kreditne institucije. Pritom se u obzir uzimaju svi sljedeći oblici smanjenja primitaka:

- 1) smanjenje primitaka tekuće poslovne godine,
- 2) smanjenje isplata primitaka koji su prethodno zarađeni, ali koji su odgođeni i još uvijek nisu isplaćeni (aktiviranjem odredbi o malusu) i
- 3) naknadno smanjenje isplata primitaka koji su prethodno zarađeni i koji su već isplaćeni (aktiviranjem odredbi o povratu primitaka).

24.b. Komentari u javnoj raspravi

Kako će se porezno tretirati navedeni povrat te na koji način regulirati ovu mogućnost povrata?

24.c. Očitovanje Hrvatske narodne banke

U skladu odredbama Nacrta Odluke, uvjeti prema kojima će se aktivirati odredba o povratu primitaka moraju biti detaljno definirani ugovorom između kreditne institucije i radnika. Odluka propisuje jedino zahtjev da kreditna institucija predviđa tu mogućnost i taj mehanizam detaljno regulira. Kreditna institucija sama mora odrediti uvjete (situacije, radnje ili slučajeve) koji upućuju na to da je inicijalna ocjena uspješnosti radnika bila kritično manjkava te da su primici utvrđeni na osnovi takve ocjene bili neopravdani zbog čega je potrebno ne samo smanjiti ili ukinuti odgođene i neisplaćene primitke (malus), nego zatražiti i povrat primitaka koji su već isplaćeni radniku.

Za ilustraciju, Smjernice CEBS-a navode sljedeće slučajeve u kojima bi se odredba o povratu primitaka trebala aktivirati: isplata primitaka suprotno propisanim odredbama i smjernicama (npr. isplata suprotno Zakonu o kreditnim institucijama i Odluci o primicima radnika), utvrđena pronevjera ili manipuliranje informacijama.

Dodatno, članak 11. stavak 3. konačnog teksta Odluke glasi:

"(3) Varijabilni su primici u cijelosti podložni smanjenju aktiviranjem odredbi o malusu i povratu primitaka, to jest varijabilni se primici aktiviranjem odredbi o malusu i povratu primitaka mogu smanjiti do 100%. Kreditna institucija dužna je politikom primitaka i ugovorom između kreditne institucije i radnika detaljno definirati uvjete prema kojima će se aktivirati odredba o malusu i odredba o povratu primitaka, pri čemu je dužna obuhvatiti barem sljedeće slučajeve:
1) radnik je sudjelovao u aktivnostima koje su rezultirale značajnim gubicima za kreditnu instituciju ili je bio odgovoran za takve aktivnosti i
2) radnik nije ispunio propisane ili interno postavljene standarde primjerenosti."

O novim zahtjevima regulacije primitaka radnika kreditnih institucija obaviješteno je Ministarstvo financija, od kojega se očekuje razmatranje poreznog tretmana odgode primitaka i povrata primitaka.

25. Povrat primitaka

25.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 24.

25.b. Komentari u javnoj raspravi

Kako je predviđeno operativno, odnosno praktično provođenje povrata već isplaćenih primitaka?

25.c. Očitovanje

Odluka ne uređuje praktično provođenje povrata primitaka, nego samo propisuje da kreditna institucija mora imati tu mogućnost, kako bi čak i već isplaćeni primici odražavali narušenu ocjenu uspješnosti. Radi se o odredbi koju je potrebno definirati ugovorom između kreditne institucije i radnika.

26. Analiza rizika

26.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Načelo razmjernosti primjene Članak 4.

(1) Odredbe od članka 6. do članka 12. ove Odluke kreditna institucija dužna je primijeniti prema načelu razmjernosti, odnosno na način i u opsegu koji je primjereno veličini, unutarnjoj organizaciji te vrsti, opsegu i složenosti poslova kreditne institucije.

(2) Radi utvrđivanja načina i opsega primjene odredbi ove Odluke prema načelu razmjernosti kreditna je institucija dužna provesti analizu rizika. Pri analizi rizika kreditna je institucija dužna uzeti u obzir veličinu i unutarnju organizaciju kreditne institucije; vrstu, opseg i složenost poslova kreditne institucije; profil rizičnosti kreditne institucije; poslovnu strategiju kreditne institucije; ali i druge kriterije za koje kreditna institucija procijeni da su relevantni. Analiza rizika mora biti uvjerljiva, sveobuhvatna i lako razumljiva te ju je kreditna institucija dužna dokumentirati.

Radnici na koje se primjenjuju specifični zahtjevi
Članak 9.

(1) Kreditna institucija dužna je odrediti radnike čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije.

(2) Za potrebe utvrđivanja postoje li radnici koji ispunjavaju uvjet iz stavka 1. ovog članka te za potrebe određivanja načina na koji će se prema načelu razmjernosti na pojedine radnike primjenjivati odredbe iz članaka 10. i 11. ove Odluke, kreditna institucija dužna je provesti analizu rizika. Pri analizi rizika kreditna je institucija dužna uzeti u obzir veličinu i unutarnju organizaciju kreditne institucije; vrstu, opseg i složenost poslova kreditne institucije; profil rizičnosti kreditne institucije; poziciju, poslove, odgovornosti i primitke radnika; uvjete na tržištu rada, ali i druge kriterije za koje kreditna institucija procijeni da su relevantni. Analiza rizika mora biti uvjerljiva, sveobuhvatna i lako razumljiva te ju je kreditna institucija dužna dokumentirati.

26.b. Komentari u javnoj raspravi

Kako ispuniti zahtjeve o sveobuhvatnosti, uvjerljivosti i razumljivosti analize rizika?

26.c. Očitovanje

Smatramo da su zahtjevi jasni. Analiza mora uzeti u obzir sve rizike i sve ostale relevantne faktore (sveobuhvatnost), mora biti dobro argumentirana i zasnovana na realnim postavkama (uvjerljivost) te mora biti lako shvatljiva i jasna osobi koja nije izravno uključena u njezinu izradu (razumljivost).

VIII. ODGODA VARIJABILNIH PRIMITAKA

27. Odgoda primitaka

27.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Pojmovi
Članak 2.

Pojedini pojmovi koji se koriste u ovoj Odluci imaju sljedeće značenje:

...

13) Odgoda primitaka jest ugovorena odredba prema kojoj se varijabilni primici ne isplaćuju neposredno nakon proteka razdoblja procjene. Primici su odgođeni ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta: prvo, ako primatelju primici nisu isplaćeni, odnosno ako mu nisu prenesena prava iz prihvatljivih finansijskih instrumenata; drugo, ako je ugovorena odredba o malusu.

14) Razdoblje odgode jest razdoblje tijekom kojega se isplaćuju odgođeni primici i tijekom kojega su neisplaćeni odgođeni primici podložni odredbi o malusu. Razdoblje odgode počinje isplatom dijela varijabilnih primitaka koji se ne odgađa ili prijenosom prava iz prihvatljivih finansijskih instrumenata koji nisu predmet odgode. Razdoblje odgode završava isplatom posljednjeg dijela odgođenih varijabilnih primitaka ili posljednjim prijenosom prava iz prihvatljivih finansijskih instrumenata koji su predmet odgode.

Specifični zahtjevi za značajne kreditne institucije
Članak 11.

(3) Kreditna institucija dužna je odgoditi značajan udio varijabilnog dijela primitaka na primjero razdoblje. Udio varijabilnog dijela primitaka koji će se odgoditi određuje se u skladu s karakterom poslovanja kreditne institucije, rizicima kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena, poziciji i odgovornostima relevantnog radnika, iznosu varijabilnih primitaka relevantnog radnika i količini rizika koju relevantni radnik može preuzeti. Duljina razdoblja odgode primitaka određuje se u skladu s karakterom poslovanja kreditne institucije, poslovnim ciklusom kreditne institucije, rizicima kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena, poziciji i odgovornostima relevantnog radnika, iznosu varijabilnih primitaka relevantnog radnika i količini rizika koju relevantni radnik može preuzeti.

(4) Neovisno o stavku 3. ovog članka, kreditna institucija dužna je odgoditi najmanje 40 posto varijabilnog dijela primitaka. Iznimno, ako je iznos varijabilnog dijela primitaka izrazito visok, kreditna institucija dužna je odgoditi plaćanje najmanje 60 posto varijabilnog dijela primitaka.

(5) Neovisno o stavku 3. ovog članka, razdoblje odgode varijabilnog dijela primitaka ne smije biti kraće od tri godine. Iznimno, za one radnike koji imaju najveći materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije, razdoblje odgode ne smije biti kraće od pet godina.

27.b. Komentari u javnoj raspravi

Što se smatra "izrazito visokim iznosom varijabilnog dijela primitaka" u kontekstu članka 11. stavka 4. Nacrta Odluke? Je li moguće taj prag kvantificirati?

27.c. Očitovanje

U skladu s člankom 4. stavcima 1. i 7. konačnog teksta Odluke, zahtjevi iz Odluke primjenjuju se prema načelu razmjernosti. Prema tome, ne može se postaviti jedinstveni prag, odnosno jedinstvena definicija izrazito visokog iznosa varijabilnog dijela primitaka jer je to ovisno o veličini, unutarnjoj organizaciji te vrsti, opsegu i složenosti poslova kreditne institucije, ali i o utjecaju radnika na profil rizičnosti kreditne institucije. Sukladno navedenom, svaka će kreditna institucija s obzirom na prethodno navedene kriterije odrediti što smatra izrazito visokim varijabilnim primicima.

28. Najveći materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti

28.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 27.

28.b. Komentari u javnoj raspravi

Predlaže se preciznije definiranje "radnika koji imaju najveći materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije".

28.c. Očitovanje Hrvatske narodne banke

U skladu s člankom 4. stavcima 1. i 7. konačnog teksta Odluke, zahtjevi iz Odluke primjenjuju se prema načelu razmjernosti. Prema tome, ne može se postaviti jedinstvena definicija radnika koji imaju najveći materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije, jer je to ovisno o veličini, unutarnjoj organizaciji te vrsti, opsegu i složenosti poslova kreditne institucije, ali i o utjecaju radnika na profil rizičnosti kreditne institucije. Sukladno navedenom svaka će kreditna institucija s obzirom na prethodno navedene kriterije odrediti za koje radnike smatra da imaju najveći materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti.

29. Indeksiranje odgođenih primitaka

29.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 27.

29.b. Komentari u javnoj raspravi

U Smjernicama CEBS-a navedeno je da je potencijal povećanja odgođenih dijelova isplata varijabilnog dijela primitaka (osim povećanja cijene odnosnih dionica) zabranjen. Odnosi li se to na indeksiranje odgođenih dijelova u skladu s indeksom potrošačkih cijena (CPI)?

29.c. Očitovanje

Prihvaćamo primjedbu. Članak 11. stavak 15. konačnog teksta Odluke glasi:

"(15) Kreditna institucija može pri isplati odgođenog primitka koji se ne isplaćuje u obliku instrumenata uzeti u obzir vremensku vrijednost novca primjenom odgovarajuće mjere (npr. indeksa potrošačkih cijena, stope inflacije ili tržišne kamatne stope relevantne za primitak radnika). Ako kreditna institucija odluči odgođeni dio primitka uskladiti s vremenskom vrijednosti novca, dužna je o tome prethodno obavijestiti Hrvatsku narodnu banku."

IX. INSTRUMENTI

30. Izbor prihvatljivih finansijskih instrumenata

30.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Specifični zahtjevi za značajne kreditne institucije
Članak 11.

(6) Kreditna institucija dužna je značajan udio varijabilnog dijela primitaka, odgođenog i neodgođenog dijela, isplatiti u obliku prihvatljivih finansijskih instrumenata. Udio varijabilnog dijela primitaka koji će se isplatiti u obliku prihvatljivih finansijskih instrumenata određuje se u skladu s pozicijom i odgovornostima relevantnog radnika, iznosom varijabilnih primitaka relevantnog radnika i količinom rizika koju relevantni radnik može preuzeti.

(7) Neovisno o stavku 6. ovog članka, najmanje 50 posto svakog varijabilnog primitka mora se sastojati od prihvatljivih finansijskih instrumenata.

(8) Prihvatljivi finansijski instrumenti za potrebe ove Odluke jesu:

- 1) redovne dionice kreditne institucije,
- 2) finansijski instrumenti povezani s redovnim dionicama kreditne institucije, čija se vrijednost zasniva na tržišnoj cijeni dionice i koji imaju ugrađenu klauzulu kojom se najveća moguća vrijednost instrumenta ograničava na onu vrijednost koja je vrijedila na dan utvrđivanja primitaka,
- 3) ostali finansijski instrumenti kreditne institucije koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:
 - a) vrijednost instrumenta adekvatno odražava vrijednost kreditne institucije, odnosno negativno kretanje vrijednosti kreditne institucije adekvatno će se odraziti na vrijednost instrumenta (a na taj način i na primitke radnika),
 - b) imaju značajke usporedive s instrumentima iz točaka 1. i 2. ovog stavka s aspekta mogućnosti da snose gubitak: isplata prinosa na osnovi instrumenta nije obvezna, nego se isplata prinosa može otkazati na nekumulativnoj i vremenski neograničenoj osnovi, dok se vrijednost instrumenta može smanjiti na način da se instrument upotrijebi za pokriće gubitaka,
 - c) vrijednost instrumenta određuje treća neovisna strana,
 - d) kreditna je institucija za upotrebu instrumenta dobila prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke,
 - e) vrijednost instrumenta obvezno se određuje u trenutku utvrđivanja primitaka,
 - f) u instrument je ugrađena klauzula kojom se najveća moguća vrijednost instrumenta ograničava na onu vrijednost koja je vrijedila na dan utvrđivanja primitaka,
- 4) nekumulativne povlaštene dionice kreditne institucije koje ispunjavaju sve sljedeće uvjete:
 - a) kreditna institucija ne smije izdanje instrumenta otkupiti prije isteka roka od pet godina od dana izdanja instrumenta,
 - b) izdanje instrumenta kreditna institucija smije otkupiti samo ako je za takav otkup Hrvatska narodna banka dala prethodnu suglasnost, na zahtjev kreditne institucije i ako takav otkup ne ugrožava finansijsko stanje i stanje adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditne institucije,
 - c) kreditna institucija može isplatu prinosa na osnovi instrumenta otkazati na nekumulativnoj i vremenski neograničenoj osnovi,
 - d) kreditna institucija dužna je isplatu prinosa na osnovi instrumenta nekumulativno otkazati ako jamstveni kapital padne ispod iznosa propisanog člankom 131. Zakona o kreditnim

institucijama (odnosno drugog iznosa koji u skladu s člankom 237. Zakona o kreditnim institucijama odredi Hrvatska narodna banka) i prinose ne smije dalje isplaćivati sve dok ne dosegne propisani iznos,

e) Hrvatska narodna banka može naložiti otkaz isplate prinosa na osnovi instrumenta ako procijeni da je to primjerno s obzirom na finansijsko stanje i stanje adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditne institucije,

f) kreditna institucija može smanjiti nominalnu vrijednost instrumenta, odnosno instrument se može upotrijebiti za pokriće gubitaka iz tekućeg poslovanja, a isto tako i u stečajnom postupku odnosno u likvidaciji,

g) u finansijskim poteškoćama kreditna institucija dužna je instrument pretvoriti u redovne dionice kreditne institucije, prema unaprijed ugovorenim uvjetima za pretvaranje,

h) Hrvatska narodna banka može kreditnoj instituciji naložiti pretvaranje instrumenta u redovne dionice kreditne institucije, ako procijeni da je to primjerno s obzirom na finansijsko stanje i stanje adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditne institucije, prema unaprijed ugovorenim uvjetima za pretvaranje,

i) u tijeku stečajnog postupka odnosno u tijeku likvidacije kreditne institucije obveze povrata po instrumentu podređene su obvezama na osnovi instrumenata dopunskoga kapitala kreditne institucije,

5) dionice nadređene kreditne institucije i

6) finansijski instrumenti povezani s dionicama nadređene kreditne institucije, čija se vrijednost zasniva na tržišnoj cijeni dionice i koji imaju ugrađenu klauzulu kojom se najveća moguća vrijednost instrumenta ograničava na onu vrijednost koja je vrijedila na dan utvrđivanja primitaka.

(9) Za prihvatljive finansijske instrumente kreditna institucija dužna je usvojiti primjerenu politiku zadržavanja primitaka, kojom se motivacija radnika usklađuje s dugoročnim interesima kreditne institucije, pri čemu se politika zadržavanja primitaka primjenjuje na odgođene i neodgođene varijabilne primitke.

30.b. Komentari u javnoj raspravi

Što ako kreditna institucija nema prihvatljive finansijske instrumente pobrojene u članku 11. stavku 8. točkama 1., 2., 4., 5. i 6. Nacrta Odluke, koje bi mogla upotrijebiti za isplatu varijabilnog dijela primitaka? Koji se ostali finansijski instrumenti smatraju prihvatljivima?

Mogu li se kao prihvatljivi finansijski instrumenti upotrijebiti udjeli u investicijskim fondovima dioničkog društva članice grupe (koja je tvrtka kćer kreditne institucije) ili hibridne obveznice?

30.c. Očitovanje Hrvatske narodne banke

Ako kreditna institucija ne može realizirati instrumente navedene u članku 11. stavku 8. točkama 1., 2., 4., 5. i 6. Nacrta Odluke, kreditnoj instituciji preostaje instrument iz članka 11. stavka 8. točke 3. Nacrta Odluke (odnosno iz članka 11. stavka 9. točke 6. konačnog teksta Odluke). To su finansijski instrumenti kreditne institucije koji ispunjavaju određene propisane uvjete kojima se nastoji osigurati da vrijednost instrumenta adekvatno odražava vrijednost kreditne institucije te da instrument ima takve značajke koje ispunjavaju adekvatnu kvalitetu s aspekta jamstvenoga kapitala.

Udjeli u investicijskim fondovima nisu prihvatljivi finansijski instrumenti s aspekta Odluke jer ne odražavaju vrijednost kreditne institucije. Hibridne obveznice mogle bi se upotrijebiti kao

prihvatljivi finansijski instrumenti pod uvjetom da izdanje ispunjava sve značajke propisane Odlukom.

31. Fantomska dionica

31.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 30.

31.b. Komentari u javnoj raspravi

Može li se fantomska dionica vezana uz dionicu nadređene kreditne institucije upotrijebiti kao obračunska jedinica pri isplati varijabilnih primitaka u obliku prihvatljivih finansijskih instrumenata?

31.c. Očitovanje

Da, fantomske dionice nadređene kreditne institucije mogu se upotrijebiti kao prihvatljivi finansijski instrumenti. Ti su instrumenti opisani u članku 11. stavku 9. točki 4. konačnog teksta Odluke: finansijski instrumenti povezani s dionicama nadređene kreditne institucije, čija se vrijednost zasniva na tržišnoj cijeni dionice. Jedini uvjet koji je potrebno dodatno ispuniti jest postojanje ugrađene klauzule kojom se najveća moguća vrijednost instrumenta ograničava na onu vrijednost koja je vrijedila na dan utvrđivanja primitaka.

U odnosu na Nacrt Odluke, predmetna je odredba proširena na instrumente povezane s dionicama kreditne institucije koja je izravno ili neizravno nadređena kreditnoj instituciji.

X. PRIMJENA ODLUKE NA KONSOLIDIRANOJ OSNOVI

32. Primjena na sva podređena društva kreditne institucije u RH

32.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Članak 1.

- (1) Ovom Odlukom propisuju se obveze kreditnih institucija vezane uz donošenje i provođenje politike primitaka.
- (2) Odredbe ove Odluke dužne su primjenjivati sve kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje su od Hrvatske narodne banke dobile odobrenje za rad.
- (3) Odredbe ove Odluke na odgovarajući način primjenjuju se na podružnice kreditnih institucija iz trećih država koje su od Hrvatske narodne banke dobile odobrenje za pružanje usluga.
- (4) Odredbe ove Odluke kreditna institucija dužna je primjenjivati na pojedinačnoj osnovi i na konsolidiranoj osnovi.

Politika primitaka Članak 3.

- (1) Kreditna institucija dužna je donijeti i provoditi politiku primitaka u skladu s odredbama ove Odluke.
- (2) Kreditna institucija koja je nadređena kreditna institucija u grupi kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj dužna je donijeti i provoditi grupnu politiku primitaka u skladu s odredbama ove Odluke.
- (3) Ugovori o radu, kao i drugi ugovori između radnika i kreditne institucije moraju biti u skladu s politikom primitaka iz stavka 1. ovog članka.

32.b. Komentari u javnoj raspravi

Primjenjuje li se Odluka i na sve tvrtke kćeri određene kreditne institucije u Republici Hrvatskoj?

32.c. Očitovanje

U skladu s člankom 1. stavkom 4. Odluke, odredbe Odluke kreditna institucija dužna je primjenjivati i na konsolidiranoj osnovi. Međutim, radi jasnoće zahtjeva, članak 3. stavak 2. Odluke dopunjeno je na sljedeći način:

"(2) Kreditna institucija koja je nadređena kreditna institucija u grupi kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj dužna je donijeti i provoditi grupnu politiku primitaka za grupu kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj u skladu s odredbama ove Odluke."

Prema tome, zahtjevi iz Odluke primjenjuju se na sve članice grupe kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj.

33. Primjena na društva izvan RH i društva koja nisu kreditna ili financijska institucija

33.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 32.

33.b. Komentari u javnoj raspravi

Postavlja se pitanje obuhvata Odluke na članice grupe, kada je kreditna institucija sa sjedištem u RH nadređeno društvo, a neke od članica grupe nisu kreditne institucije ili financijske institucije, te kada neke od članica jesu banke, ali nemaju sjedište na području RH ili u Europskoj uniji.

33.c. Očitovanje Hrvatske narodne banke

Vrijedi isti odgovor kao u točki 32.c. Prema tome, odredbe Odluke na konsolidiranoj osnovi morat će se primjenjivati na sve članice grupe kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj.

34. Primjena grupne politike primitaka na odgodu primitaka

34.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 32.

34.b. Komentari u javnoj raspravi

U skladu s grupnom politikom primitaka matične kreditne institucije sa sjedištem u EU, na sve se identificirane radnike (radnike čije aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije) primjenjuje razdoblje odgode od tri godine. Može li kreditna institucija primjenjivati grupni standard ili je dužna provoditi zahtjeve iz Odluke?

34.c. Očitovanje

Kreditna institucija provodi grupnu politiku primitaka, ali je u ovom slučaju dužna uzeti u obzir specifičnost hrvatske regulative. Stoga je, uz najmanje trogodišnje razdoblje odgode za identificirane radnike, dužna primijeniti i najmanje petogodišnje razdoblje odgode za radnike koji imaju najveći materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije.

35. Primjena grupne politike primitaka na zadržavanje instrumenata

35.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 32.

35.b. Komentari u javnoj raspravi

U skladu s grupnom politikom primitaka matične kreditne institucije sa sjedištem u EU, zadržavanje instrumenata primjenjuje se samo na neodgođene primitke. Može li kreditna institucija primjenjivati grupni standard ili je dužna provoditi zahtjeve iz Odluke?

35.c. Očitovanje

Kreditna institucija provodi grupnu politiku primitaka, ali je u ovom slučaju dužna uzeti u obzir specifičnost hrvatske regulative. Stoga je kreditna institucija dužna za prihvatljive financijske instrumente donijeti primjerenu politiku zadržavanja primitaka, kojom se motivacija radnika uskladjuje s dugoročnim interesima kreditne institucije, pri čemu se politika zadržavanja primitaka primjenjuje na odgođene i neodgođene varijabilne primitke.

Pritom ističemo da je navedeni zahtjev transponiran iz Aneksa V, poglavlja 11., točke 23. podtočke (o) Direktive o kapitalnim zahtjevima:

"The instruments referred to in this point shall be subject to an appropriate retention policy designed to align incentives with the longer-term interests of the credit institution. Member States or their competent authorities may place restrictions on the types and designs of those instruments or prohibit certain instruments as appropriate. *This point shall be applied to both the portion of the variable remuneration component deferred in accordance with point (p) and the portion of the variable remuneration component not deferred;*"

36. Primjena grupne politike primitaka na identificiranje radnika

36.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 32.

36.b. Komentari u javnoj raspravi

Kreditna institucija provodi grupnu politiku primitaka koju je donijela nadređena kreditna institucija u EU. S obzirom na veličinu i obujam operacija i strukture unutar nadređene kreditne institucije, tom su politikom na nešto drugačiji način definirane osobe na koje se primjenjuje odgoda varijabilnog dijela, i to na način da nisu svi članovi uprave kreditne institucije u dosegu navedene obvezе. Na primjer, postoji mogućnost da je na nivou cijele bankarske grupacije pojedina funkcija označena kao ona s materijalno značajnim utjecajem, dok ta funkcija na lokalnoj razini (bankama članicama grupe) nije tako označena. Isto znači da bi neke funkcije s obzirom na njihov odnos prema matičnoj banci trebalo isključiti ako je to predviđeno odredbama i pravilima matične banke.

36.c. Očitovanje

Kreditna institucija provodi grupnu politiku primitaka, ali je u ovom slučaju dužna uzeti u obzir specifičnost hrvatske regulative. Budući da je u skladu s člankom 1. stavkom 4. Odluke kreditna institucija dužna odredbe Odluke primjenjivati i na pojedinačnoj osnovi, kreditna je institucija dužna odrediti radnike čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti same kreditne institucije, a ne na profil rizičnosti nadređene kreditne institucije. Uprava kreditne institucije uvijek se smatra radnicima na koje se primjenjuju specifični zahtjevi, u skladu s člankom 9. stavkom 3. Odluke.

XI. POČETAK PRIMJENE ODLUKE I USKLAĐIVANJE POSTOJEĆIH UGOVORA

37. Stečena prava iz radnog odnosa

37.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Usklađivanje ugovora s odredbama Odluke Članak 15.

(1) Za ugovore s radnicima koji su sklopljeni prije stupanja na snagu ove Odluke i koji sadrže ugovorne odredbe koje nisu u skladu s ovom Odlukom kreditna je institucija dužna bez odgode provesti sveobuhvatnu procjenu pravnih mogućnosti i izvedivosti izmjena tih ugovora s ciljem usklađivanja s ovom Odlukom. Ako procijeni da su te izmjene pravno moguće i izvedive, kreditna je institucija dužna ugovore s radnicima izmjeniti, u onoj mjeri u kojoj je to pravno dopušteno, na način da ih uskladi s odredbama ove Odluke. Ako procijeni da te izmjene nisu pravno moguće ili nisu izvedive, kreditna je institucija dužna poduzeti primjerene postupke i iskoristiti sve raspoložive mehanizme kako bi učinkovito upravljala rizicima koji proizlaze iz tih ugovornih odredbi te periodično ponovo provoditi procjenu pravnih mogućnosti i izvedivosti izmjena tih ugovora.

(2) O broju ugovora za koje procijeni da izmjene iz stavka 1. ovog članka nisu pravno moguće ili nisu izvedive kreditna institucija dužna je izvještavati Hrvatsku narodnu banku sa stanjem na 31. prosinca najkasnije do kraja travnja iduće poslovne godine.

37.b. Komentari u javnoj raspravi

Kako bi kreditna institucija trebala postupiti s postojećim ugovorima o reguliranju prava i obveza (menadžerski ugovori) zaključenim s članovima uprave, u dijelu ugovornih odredbi koje određuju buduće primitke (otpremnine, bonuse), a koji su zaključeni prije stupanja Odluke na snagu, ali će takva primanja biti isplaćena (dodijeljena) nakon tog datuma, s obzirom na to da se isti ugovori odnose na duži rok, ovisno o mandatnom razdoblju? Navedeno pitanje posebno je osjetljivo s obzirom na to da se radi o problematiči povezanoj sa stečenim pravima iz radnog odnosa.

37.c. Očitovanje Hrvatske narodne banke

Članak 15. Nacrta Odluke upućen u javnu raspravu više nije relevantan. U skladu s člankom 113.a Zakona o kreditnim institucijama, zabranjeno je ugovaranje takvih primitaka koji su protivni Zakonu i podzakonskom aktu, i to od dana stupanja na snagu izmjena i dopuna na snagu. Postojeći ugovori i odredbe koje proizlaze iz takvih ugovora nastavljaju se provoditi.

38. Kontrolne funkcije

38.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 37.

38.b. Komentari u javnoj raspravi

Primjenjuje li se članak 15. Nacrta Odluke i na odredbu iz članka 8. stavka 5. točke 2. Nacrta Odluke (strukturiranje primitaka radnicima koji obavljaju poslove kontrolnih funkcija)?

38.c. Očitovanje

Predloženi članak 15. Nacrt Odluke nije sastavni dio konačnog teksta Odluke.

39. Početak primjene Odluke

39.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Stupanje na snagu
Članak 16.

Ova Odluka objavljuje se u "Narodnim novinama" i stupa na snagu 1. siječnja 2013., a počinje se primjenjivati na primitke koji se utvrđuju u 2013. godini.

39.b. Komentari u javnoj raspravi

Odluka o primicima radnika počinje se primjenjivati na primitke koji se utvrđuju za 2013. godinu i nadalje. Suprotno tumačenje moglo bi dodatno izložiti riziku kreditne institucije koje imaju obveze isplate radnicima već stečenih odgođenih prava i nagrada iz ranijih razdoblja (za protekle godine uključujući i za 2012.), a koje dospijevaju na isplatu od 1. siječnja 2013. nadalje, na temelju prethodno sklopljenih ugovora s radnicima te tada važećih politika i shema nagrađivanja (kojima su određeni način, uvjeti i dinamika isplate s odgodom). Traži se potvrda tumačenja.

39.c. Očitovanje Hrvatske narodne banke

Odluka o primicima radnika stupa na snagu osmog dana od dana objave, a u vezi sa zatečenim stanjem počinje se primjenjivati nakon što istekne razdoblje za usklađivanje kreditne institucije s odredbama Odluke, to jest počevši od 1. srpnja 2013. Ako kreditna institucija ima obvezu isplate radnicima na osnovi prethodno stečenih i odgođenih prava i nagrada, na takve se primitke ne primjenjuju odredbe Odluke, nego se ti primici isplaćuju u skladu s tada važećim politikama nagrađivanja.